

Gyár bővítés, 3 milliárd forintos költséggel

Befejeződött a Péti Nitrogénművek mintegy három milliárd forintos költséggel végrehajtott bővítése. Ebből az alkalomból Kisgyörgy Lajos, a gyár igazgatója a sajtó munkatársainak elmondta többek között, hogy a Gazdasági Bizottság döntése alapján 1965-ben kezdték meg a bővítést. Új, napi 420 tonna kapacitású ammóniaszintézis-üzemet építettek angol berendezésekkel, az Európában alkalmazott legkorszerűbb technológiák alapján. Növelték a salétromsav-üzem és a péztis-üzem kapacitását is. Mindezek eredményeképpen évente 220 ezer tonna nitrogén műtrágyával többet ad a mezőgazdaságnak a vegyigyár. Új termékkel is növelték a választékot, évente 100 ezer tonna koncentrált nitrogén műtrágyát — karbamidot — állítanak elő. Ez a talajtáplálék csaknem kétszer annyi hatóanyagot tartalmaz, mint a péztis. A nagyszabású munkálatokban 26 magyar vállalat vett részt. Az építő és a szerelő vállalatok Péten dolgozó munkásainak száma meghaladta az 1700 főt. A beruházás ideje alatt a meglévő üzemek zavartalanul termeltek. Növelték a cukorbeteg-édesítőszerre, a szorbitt mennyiségét. Jelenleg befejezéséhez közeledik a Nehézügyipari Kutató Intézet technológiája alapján felépülő összetett műtrágyagyár kialakítása; ebben nitrogént és foszfort egyaránt tartalmazó talajtáplálékot állítanak majd elő. A három milliárdos bővítés befejezésével csaknem egyidőben a Gazdasági Bizottság határozatot hozott a Péti Nitrogénművek további fejlesztésére. Ennek értelmében a következő öt éves tervben nyolc és félmilliárd forintos beruházással itt építik fel Közép-Európa egyik legnagyobb nitrogén műtrágyagyárát. Termelése meghaladja majd a jelenlegi összhazai nitrogén műtrágyatermelést.

Elismerés a MÁV Szegedi Igazgatósága dolgozóinak

Tegnap, kedd délután Szegeden, a Tisza Szálló konferenciatermében ünnepségre gyülekeztek a MÁV Szegedi Igazgatóságának vezetői, dolgozói. Abból az alkalomból került erre sor, hogy a vasúti igazgatóságok idei versenyében a szegedi ismét szép eredményt — második helyezést ért el. S mivel az elsősegélyt oly kevés, mindössze 0,21 százalék, választotta el a szegedi igazgatóságot — s méltánylást érdemelték az árúviztelelem és helyreállítás nehézségei, erőfeszítései is — a MÁV Vezérigazgatósága, a Vasutasok Szakszervezete elnökségével egyetértésben vezérigazgatói dicsőrebben részesítette őket.

Acsai Mihály, a vasutas szakszervezet területi bizottságának titkára köszöntötte az ünnepség résztvevőit, köztük dr. Varga Dezsőt, az MSZMP Szeged városi bizottságának titkárát, Molnár Györgyöt, a vasutas szakszervezet központi vezetőségének titkárát és dr. Holló Lajos szakosztályvezetőt, aki a MÁV vezérigazgatóságának képviselőjeként jött el az ünnepségre. Ezután Kiss Károly, a MÁV Szegedi Igazgatóságának vezetője elemmezte az első félévi eredményeket és a soronlevő feladatokat.

A félév adatai magukért beszélnek: összesen 4 millió 37 ezer tonna árut továbbítottak, az áruszállítási tervet jelentősen, a tavalyihoz képest 21,1 százalékkal teljesítették túl az igazgatóság dolgozói, 17 millió 200 ezer utas szállítottak, ez az eredmény 6,8 százalékkal jobb az előirányzatnál. A tavalyihoz képest 6 ezer 674 perccel csökkent a késés. Ami a menetrend betartását illeti, a 98 százalékos célkitűzéssel szemben 98,48 százalék a teljesítmény. Fél év alatt 30 négytengelyes és 33 kéttengelyes személykocsival gazdagodott az igazgatóság kocsiparkja, továbbá két hatrészes motorvonattal, amelyek április óta vesznek részt a forgalomban.

Az első félévi önköltségterv 99,2 százalékos eredményre is kedvező, a megakarítás 2 millió 891 ezer forinttal egyenértékű. S még lehetne sorolni a javulás többi adatát, de ennyiből is összeáll a kép: elismerésre méltó munkát végeztek a vasutasok. Az igazgatóságok

közi versenyben — hazánk felszabadulásának 25. évfordulóját köszöntve — méltán érdemelték ki a vezérigazgatói dicsőrejt.

Nagyra értékeljük azt a mozzalmat, amely az árúviztelelem és helyreállítás nehézségei, erőfeszítései is — a MÁV Vezérigazgatósága, a Vasutasok Szakszervezete elnökségével egyetértésben vezérigazgatói dicsőrebben részesítette őket.

Több mint 15 ezer vasutas dolgozó igyekezetét, törekvéseit fogja keretbe ez a verseny. A vállalatok — balcsentemes szolgálatvégzés mellett — az éves szállítási terv ötszáz ezer tonnával való túlteljesítésére, az önköltségrek egy százalékkal, az átlagos kocsitartózkodási

időnek 0,3 órával való csökkentésére s általában a minőség; mutatók javítására irányulnak.

A rakodási problémákkal kapcsolatban megemlítette az igazgatóság vezetője, hogy megoldásukhoz jó segítséget nyújt a Gazdasági Bizottság határozata. Ez azonban — fűzte hozzá — a vasút felelősségét sem csökkentette, sőt növelte. Nagyobb körültekintéssel, jobb együttműködéssel időben és maradéktalanul biztosítani kell a vállalatok által megrendelt kocsikat, a ki- és berakás valamennyi feltételét.

Prémiumként és jutalomként közel két és fél millió forintot osztottak ki ebből az alkalomból a szegedi vasúti igazgatóság dolgozóinak között, s 120-an kapták meg a szakma kiváló dolgozója kitüntetését.

Időjárás-megfigyelés szovjet szputnyikokkal

A szovjet meteorológiai műholdak állandóan egy ezer kilométer szélességű sávban végzik megfigyeléseiket, a Föld által kibocsátott rádió- és hőhullámok megfigyelésére szolgáló műszerek azonban 25 000 kilométernél nagyobb térközök is képesek bemérni. A szputnyik a számok nyelvén tart kapcsolatot a Földdel és ezt olyan sebességgel teszi, hogy földi partnerei kizárólag elektronikus számítógépek lehetnek. Két operátor irányítása alatt ezek végzik el

a gigászi munkát. A szputnyik minden adásában „betáplált” információkat közvetít, amelyek egyszerűen rekonstruálható képet nyújtanak az atmoszférá állapotáról.

A fedélzetén elhelyezett automata megfigyelő berendezések jelentést adnak a felhőzet alakjáról és elhelyezkedéséről, a hó és jégtakar állapotáról, a felhők felső határának és a Földfelszín nyitott szakasza, így az óceánok felszínének hőmérsékletéről.

Négy száz új élelmiszeripari termék

Négy száz új élelmiszeripari termék jelent meg a közelmúltban a hazai piacon — közölték a Vas megyei élelmiszertermelő és feldolgozó üzemek keddi sajtókonferenciáján, amelyet a Sárvári Cukorgyár háromnegyed évszázados fennállása alkalmából rendeztek.

Dr. Vajda Ödön, a Magyar Élelmiszeripari Tudományos Egyesület tagja elmondta: a hazai fogyasztás több mint a felét az élelmiszeripar adja. Az ágazat 38 kutatóintézzel rendelkezik, s ezekben másfélszeres kutató tevékenység a még jobb hazai ellátásért és az export javításáért.

Dr. Belák Sándor professzor, a Keszthelyi Agrártudományi Főiskola rektora az élelmiszeripari és mezőgazdasági üzemek közötti kapcsolatok időszerű kérdéseiről, a szerződéses termelésről tartott előadást. Hangsúlyozta: egyenrangú szocialista partneri viszonyt kell kialakítani a termelő mezőgazdasági és a feldolgozó élelmiszeripari üzemek között. Ezt a magyar élelmiszeripar mind a 14 iparágában meg kell valósítani. A korreferátumokban és a vitában is sok esett a termelő és feldolgozó üzemek együttműködéséről. (MTI)

Ég és föld között

Az Országos Bányagép- gyártó Vállalat szakemberei befejezték a jánoshegyi Libegő-102 felvonószékének szerelését és augusztus 6-án megkezdték a teherpróbát. Ennek során emberek helyett először homokzsákok kerülnek az ülőalkalmatosságokba. Augusztus 19-én adják át a rendszeres forgalomnak a kötélpályát. Képünkön: A szerelők ki- próbálják a Libegőt.

Üdülők és vállalatok

A kedvezményes szakszervezeti és vállalati üdüléssel olyan szociális vívmány, amelyet — joggal — a mi társadalmi rendszerünkben hagyományosnak és kötelezőnek tekintünk. Amikor a gazdaságirányítás mostani rendszere lépett érvénybe, sokan feltették e vívmányt, arra gondolván, hogy a vállalatok a nyereségcentrikus irányítás mellett megelégednek majd a szociális kiadásokról, illetve mérsékelik azt. Nem így történt, sőt a vállalatok részesedési alapjaiból egyre többet áldoznak például üdülők építésére, fenntartására, vagy a dolgozók üdültetésének támogatására. E pozitív tendenciától és tényektől függetlenül nagyon öröndetes, hogy a szakszervezeti szervek fontos kérdésként kezelik az üdültetés egész rendjét és annak a pénzügyi helyzetét a felhasználását, amelyet a vállalatok kasszáiból áldoznak e célra. A Szakszervezetek Csongrád megyei Tanácsának tegnapi elnökségi ülésén is élénk vita kísérte ezt az aktuális témát.

Érdemes felidézni egy-két adatot is. Hazánkban több mint 300 ezer felnőtt és gyermek részesül évente kedvezményes szakszervezeti üdültetésben, s az állami támogatás összege meghaladja a 200 millió forintot, mivel az állam fedezi a szakszervezeti szervezett üdülés költségeinek 72 százalékát. Szeged és Csongrád megye üzemeiben, intézményeinek dolgozó is szívesen veszik igénybe a szakszervezeti beutalókat és töltenek el két hetet valamelyik SZOT-üdülőben. Környezetünk bérből és fizetésből élő dolgozóinak átlagosan 6-7 százaléka jut el SZOT-üdülőbe.

Az üdültetésnek ez a formája azonban csak egy a sok közül. A vállalatok és intézmények saját erejükből is megpróbálnak üdülési, pihenési lehetőségeket teremteni. Így aztán vannak hétvégi vikendházak, öltözők, kabinok, a vállalatok által bérelt üdülőházak, vagy szobák, s végül nem egy vállalatnak van saját üdülője. A szegedi és a Csongrád megyei vállalatok többségének van valamilyen hétvégi pihenőháza a Tisza, a Körös vagy a Maros partján, Szentesen, Mártélyon, Szegeden, Makón, Csongrádon.

Az elmúlt években egyre több vállalat bérelt épületet, vagy néhány szobát a Balaton partján. S ehhez a bérleményi rendszerhez lenne egy-két megjegyzés. Durván így is fogalmazhatnánk: ki teszi zsebre a vállalatok üdültetésre szánt pénzét? Válasz: a Balaton-parti villák tulajdonosai. Hihetetlen összegeket kérnek és kapnak egy szobáért, csak a szezonra 7-8-10 ezer forintot utal át a vállalat az épület tulajdonosának. Néhány példa: a gabonafeldolgozó egy szobát bérel 7500 forintért, a paprika-feldolgozó 3 szobát 25 ezerért, a RÖVIKÓT négy szobát 40 ezerért, és így tovább. Tizenöt szegedi és megyei vállalat 185 férőhelyért egy-egy nyári szezonban több mint félmillió forintot fizet bérleti díj címén magánsoknak közvetlenül, illetve az IBUSZ útján.

Drága üdültetés ez, pláne akkor, ha nincsenek is kihasználva a szobák, s némelyik bérlemény csak jóindulattal nevezhető szobának, a kényelmes üdülésnek még a minimumát sem biztosítja. A summázat kézenfekvő, s a szervezett dolgozók megyei legfőbb fóruma ugyancsak egyetértett a konklúzióval, egyesíteni kellene a vállalatok elfolyó pénzét, és együttes erővel fel kellene építeni kisebb vagy nagyobb üdülőket a Balaton partján. De elképzelhető, hogy az ország más tájain, gyógyvizes lehetőséggel rendelkező helyeken. Egyszerű számtani feladvány csupán, hogy bizonyítsunk: az évenként „elúszó” félmilliókat egysítes komoly üdülőszállalók lehetne építeni. Persze ebben is rendet kellene teremteni. A SZOT-nak van egy olyan állásfoglalása, amely szerint nem lehet 100 férőhelyes szállónál kisebbet építeni a Balaton partján. Ez rendben levő dolog, de akkor fogjon össze egy-egy iparág több vállalata és építsen fel 100 személyt befogadó szállót. Jobban jön ki, mintha évente bérel szobát borsos áron.

Sorolni lehetne a példákat, hogy szegedi vállalatok bérleményei sokkal többet kerülnek, mintha összefogás árán közösködnének társvállalatokkal. Ismert építőipari vállalatunk bérel Balatonfüreden egy maszk épületben három szobát. A tulajdonos feleségét alkalmazza, mint gondnokot, 1200 forintos havi fizetéssel, s elküldi címére az évi nyereségrészesedés reá eső penzumát is. Az aszsonyka ezért a fizetésért a saját ketholdas szőlőjüket műveli, s vezeti a családja háztartását. Ha véletlenül a vállalat alkalmazottai közül valakinek kedve támad egy fűrédi kirándulásra, akkor gondot okoz, hogy a ház tulajdonosa kirakja rokonait, alkalmi szállóvendégeit a szobákból, s helyet adjon a bérlő vállalat beutalójainak. Ki érti ezt? Azok a vállalatok cselekednének helyesen, akik társakat keresnek iparágukban és összeadnák pénzüket egy közös üdülő felépítésére.

Elképzelhető lenne, hogy több vállalat anyagi erőit összefogva építenének üdülőt száz, vagy százal kisebb férőhellyel, s a közelfekvő üdülők közösen fenntartanak az üzemi konyhát, éttermet, hogy a beutalóknak ne okozzon gondot az étkezés. Általános tapasztalat, hogy a fizikai munkások száma egyre csökken a SZOT-üdülőkben. Vannak, akik azt mondják, hogy hiába kéri őket, nem mennek el üdülni. De más okok is fel lehetne sorakoztatni. Olyan változásokra lenne szükség, amelyek megfelelnek a dolgozók anyagi helyzetének és igazságérzetének is.

Gazdagh István

Tejet csak ebédre?

Bajok vannak a tejszállítással

Néhány hónapja még a hajnali városképhez ugyanúgy hozzátartoztak a boltok elé magasodó tejesládák és kannák, mint az első villamosok vagy az utolsó bárvendégek. Még az is megessett olykor-olykor, hogy az utóbbiak a „talált” tejjel győgyvitották másnapos gyomrukat. Mostanában már nehezen tehetnék mert egy idő óta késik a tej, s nem-hogy reggelizhez, de csak a tízóraihoz vehetik meg a családott háziasszonyok.

Alsóvárosban és Móravárosban például egy hete, 10-én boltnyitás helyett kilenc óra felé vitték ki a tejet, 11-12-én 8-9 között, 15-én pedig a Belvárosban a palackos tej késést másfél órát. Ez a hét sem kezdődött jobban: 17-én Alsóvárosba érkezett meg kétórás késéssel a tejszállítvány. Pedig — ahogy azt a fővárosi hírek is bizonyítják — ezen a forró nyáron még több is elfogyott volna, mint máskor.

Szóval bajok vannak a tejjel annak ellenére, hogy éppen az új üzem felépültétől várta volna az ember a jobb ellátást. S hogy nemcsak a tejjel vannak bajok,

hanem a tejföllel, a juhtúróval, a sajtókkal is, abból újabb következtetéseket lehet levonni. A Csongrád megyei Tejipari Vállalat szállítási nehézségekre hivatkozik, arra, hogy az AKÖV, a konzervipari szállítási vállalat meg a belkereskedelmi szállítási vállalat hiába várnak segítséget, a tanács által kezdeményezett megbeszélésen azonban kiderült, hogy nincs is szerződésük a szállítókkal, saját kapacitásuk pedig nem elég. Mégis ígéretet tettek, hogy augusztus 20-ra mindenből ellátják a boltokat. Ez azonban azért is nehéz lesz, mert a raktárkészletek az elmúlt sovány hónap alatt nagyon kimerültek.

A belkereskedelmi szállító az ünnep előtt egy autóval segítségére sietett a tejipari vállalatnak. Állítólag — ezt a boltok vezetői most már tartózkodóan fogadják — javul az utóbbi időben élvezhetetlenül rossz juhtúró minősége is, mert friss alapanyag érkezett. Az olcsóbb sajtók közül már csak három fajta hiányzik: a köményes, a túra- és az óvári. S még az is megeshet, hogy

az elkövetkező napokban reggelire lehet tejet inni Alsóvárosban, Móravárosban is és kevesebb háziasszony bosszankodik, hogy főzéleke tejfel nélkül maradt. Az ünnep után azonban ismét hétköznapok jönnek, amikor ugyanilyen fontos lenne, hogy — elsősorban a gyerekek, a nagycsaládok — minden vásárló időben hozzájusson a tejhez.

Az, hogy minél több tejtermék fogyjon el, nemcsak egészségügyi érdek. A tejipari vállalatnak vélhetően gazdasági érdekei is fűződnek ahhoz, hogy többet adjon el. Másfél évvel ezelőtt éppen ezért kötött olyan szerződést a kereskedelemmel, hogy a főlős árut visszaveszik a boltokból. Eppen ezért az új modern üzemhez korszerű szállítást is kellene tervezni, ha saját erőből nem megy, akkor szerződéseikkel. Mert hivatkozni lehet rossz autókra, alapanyagra, más, a trösztön belüli üzemek hibájára. De hivatkozásból nem lehet megreggelizni. Különösen akkor nem, ha az is csak ebédre érkezik.

W. M.

